

Vakantietijd

De vakantietijd is het moment om een goede vergelijking te maken tussen wat wij hier hebben en hoe het elders in elkaar steekt. Je acteert dan min of meer als reguliere consument. Je doet je dagelijkse boodschappen. Dit in tegenstelling tot excursies waar je je als een toerist door allerlei spannende en bijzondere winkelcentra laat leiden.

Afgelopen zomer was ik in Engeland en er vielen mij een aantal zaken op. Allereerst dat er veel vrijheid bestaat om er een winkel te beginnen. Vergunningen, KvK-inschrijving? Allemaal niet relevant. Als je wil starten huur je morgen een winkel en je begint je toko. Of je gaat op een parkeerplaats langs de snelweg staan met je snackkar, je handgeplukte kersen of je zelfgeknutselde houten eenden, meerkatten of paddenstoelen.

Het enige waar je serieus mee te dealen hebt is de Health and Safety-authority. Onze keuringsdienst van waren. Want de Engelsen zijn op dat gebied roomser dan de Europese regel-paus. Het paarse-krokodilgehalte is bijzonder hoog. Blijkbaar doodsbang dat iemand iets overkomt.

Een ander opmerkelijk verschijnsel is de enorme schaalver-groting die op supermarktgebied hier heeft plaatsgevonden. De superstores van Morrisons, Sainsbury's, Asda en Tesco liggen allemaal aan de rand van de stad. Veelal solitair. Met uitgebreid en gratis parkeren. Het assortiment is buitengewoon uitgebreid. Op *organic* gebied loopt een Sainsbury's ver voor op wat wij hier kennen. En vaak met grote uitgebreide versafdelingen met brood, kaas, vlees, vis en allerlei versbereide *take away meals*. En dan ook nog scherp geprijsd. Kortom, om van te smullen.

Het heeft ook een keerzijde. Het resultaat is dat de kleine of middelgrote kernen hun grote trekkers kwijt geraakt zijn en dat het winkelbestand daar sterk terugloopt. Omdat aan de schaal-vergroting geen einde lijkt te komen, zal dit proces nog verder doorzetten. In feite zie je hier met enige vertraging de ontwik-keling die in Frankrijk heeft plaatsgevonden met de hypermar-chés. Met uitgestorven binnensteden en de resterende win-keltjes gerund door bijna-gepensioneerden die geen kant op kunnen.

Het is de macht van de Tesco's van deze wereld in com-binatie met de consument die uiteindelijk toch kiest voor de superstore uit oogpunt van gemak en prijs. "Zonde dat ze ver-dwijnen (slager, bakker) maar je wil toch geen dief van je eigen portemonnee zijn." Overigens heeft deze ontwikkeling ook in hoog tempo de meeste warenmarkten de nek omgedraaid. Er zijn nog maar weinig plaatsen met een goed functionerende warenmarkt.

Ik ben er daarom niet rouwig om dat onze supermarkten be-scheiden van omvang blijven, dat het assortiment relatief ma-ger is, waardoor er ruimte blijft voor aanvullend aanbod. En de keuze per saldo toch veel groter is!

JEROEN VERWAAIJEN
DIRECTEUR ONDERZOEK STRABO BV
VERWAAIJEN@STRABO.NL